

בחינת השפעת הצללה ע"י רשתות צבעוניות במבנים לגידול פלפל

זיוה גלעד, מאיר אחיעם – מו"פ פקעת הירדן
דויד סילברמן – שה"מ, משרד החקלאות
נעמה אביב, יצחק אסקירה - מועצת הצמחים

תקציר

שתילת פלפל בבקעת הירדן מתבצעת במהלך חודש אוגוסט. בגידול במנהרות הכיסוי בזמן השתילה הוא של רשת צל בלבד לקראת סוף אוקטובר מוחלפת הרשת בפלסטיק שמוסר לקראת סוף פברואר ומוחלף שוב ברשת צל. מטרת הניסוי הינה בדיקת השפעת כסוי המנהרה לאחר שתילה ברשתות צבעוניות לאור ניסויים שנעשו בבשור ונמצא יתרון לכיסוי ברשתות צבעוניות (אדום או פנינה) - שהתבטאו בעלייה ביבול ובהבכרה. בניסוי נבדקו שלושה סוגי רשת - צהוב, אדום ושחור. בארבעה זנים - ורגסה, סליקה, 7158, 7182. רשתות הצל הצבעוניות שימשו לכיסוי המנהרה בחודשיים הראשונים של הגידול, משתילה עד לאחר חנטה של גל ראשון, בהמשך כסויי הרשת נפרסו שוב בחודשיים האחרונים של הגידול. בפועל לא נצפתה כל השפעה לצבע הרשת על סה"כ היבול, יבול ליצוא והתפלגות כמות היבול במהלך העונה.

מבוא

היקף שטחי גידול פלפל איכותי ליצוא בבקעת הירדן הולך וגדל. בעונה 2007/08 גידולו כ-3000 דונם פלפל. מהם 2000 דונם בתי רשת ו-1000 דונם מבנים - בתי צמיחה או מנהרות. שתילת פלפל בבקעת הירדן מתבצעת במהלך חודש אוגוסט. בתחילת הגידול, בנוסף לרשת נגד חרקים מכסים את השטח ברשת שחורה 30-40% צל. רשת זאת מוסרת לקראת סוף אוקטובר ונפרסת שוב בסוף פברואר. בגידול במנהרות בזמן השתילה הכיסוי הוא של רשת צל בלבד לקראת סוף אוקטובר מוחלפת הרשת בפלסטיק שמוסר לקראת סוף פברואר ומוחלף שוב ברשת צל. בשנתיים האחרונות, בניסויים שנעשו בבשור נמצא יתרון לכיסוי ברשתות צבעוניות (אדום או פנינה) - שהתבטאו בעלייה ביבול ובהבכרה. נמצאה תגובה משתנה לזנים שנבדקו. הבדיקה נערכה בגידול אביבי קיצי. לאור תוצאות ראשוניות אלה בוצע ניסוי לבדיקת השפעת כיסוי ברשתות צבעוניות בתנאי בקעת הירדן.

שיטות וחומרים

שלוש מנהרות עבירות 2", באורך 50 מ'. 5 ערוגות למבנה.
כל מבנה כוסה בשלושה סוגי רשת לרוחב המבנה: רשת אדומה, שחורה ופנינה. 30% צל.
שתילה 29/8/07, זנים: ורגסה, סליקה, 7158, 7182. בכל מבנה שורה לזן.
החלפת רשת בפלסטיק - 1/11/08, החזרת רשתות לפי תכנית הסתיו בסוף פברואר.
הגנה"צ - הדברה משולבת, פיזור אויבים טבעיים התחלת אוקטובר.
קטיף ומיון לפי דרישות המשווקים.

תוצאות

הקטיף החל בתחילת דצמבר ונמשך עד סוף אפריל. טבלה מס' 1 מסכמת את השפעת צבע הרשת על סה"כ פוטנציאל היבול של הזנים הנבדקים. לא נמצאה השפעת רשתות על סה"כ היבול הנקטף בכל הזנים שנבדקו.

טבלה מס' 1: השפעת צבע הרשת על סה"כ פוטנציאל היבול של הזנים (קטיף 3/12/07-29/4/08)
כשאין הבדלים סטטיסטיים לא מסמנים ערכים באותיות

זן	צבע רשת	יבול ליצוא טי/ד'	יבול שוק טי/ד'	סה"כ יבול טי/ד'
ורגסה	פנינה	6.7	3.3	10.0
	אדום	6.5	3.2	9.7
	שחור	6.3	2.9	9.2
סליקה	פנינה	5.6	3.8	9.4
	אדום	6.4	4.2	10.6
	שחור	5.7	3.3	9.0
7182	פנינה	6.0	2.7	8.7
	אדום	6.3	2.8	9.0
	שחור	7.1	2.5	9.6
7158	פנינה	8.2	3.1	11.3
	אדום	7.9	2.6	10.6
	שחור	7.5	2.6	10.1

מבחינה שיווקית יש הבדלים בדרישה/במחיר בתקופות שונות של עונת היצוא, לכן יש חשיבות לבדוק האם כסויי הרשת השונים השפיעו על מועדי הקטיף ליצוא במהלך העונה.
טבלה מספר 2 מסכמת את אחוזי היבול ליצוא בכל תקופה מסה"כ היבול ליצוא בכל העונה.
גם במקרה זה לא נמצאה השפעת רשתות על מועד הקטיף.

**טבלה מס' 2: השפעת צבע הרשת על התפלגות מועד הקטיף ליצוא כני"ל למחוק את האותיות
המסמלות הבדלים סטטיסטיים**

% יבול ליצוא בתקופה			צבע רשת	זן
10/3-29/4/08	6/1-10/3/08	3/12/07-6/1/08		
א 16.8	א 43.8	א 39.4	פנינה	ורגסה
א 16.4	א 42.3	א 41.3	אדום	
א 15.8	א 41.4	א 42.8	שחור	
א 14.9	א 44.4	א 40.7	פנינה	סליקה
א 19.1	א 41.2	א 39.6	אדום	
א 20.7	א 47.6	א 31.6	שחור	
א 19.9	א 47.9	א 32.2	פנינה	7182
א 17.9	א 43.8	א 38.4	אדום	
ב 11.1	א 56.1	א 32.8	שחור	
א 17.6	א 48.9	א 33.4	פנינה	7158
א 16.9	א 51.2	א 31.8	אדום	
א 19.4	א 48.8	א 31.8	שחור	

סכום

רשתות הצל הצבעוניות שמשו לכיסוי המנהרה בחודשיים הראשונים של הגידול, משתילה עד לאחר חנטה של גל ראשון, בהמשך כסויי הרשת נפרסו שוב בחודשיים האחרונים של הגידול. בפועל לא נצפתה כל השפעה לצבע הרשת על סה"כ היבול, יבול ליצוא והתפלגות כמות היבול במהלך העונה.

הבעת תודה

לחברת פולישק על אספקת הרשתות.